

Lokal instruktion för vallokaler i Hylte kommun vid valet till Europaparlamentet 2024

Planering inför röstningen

Röstmottagare i vallokal

Det måste finnas minst fyra röstmottagare närvarande samtidigt i vallokalen vid röstmottagningen och en av dessa ska vara ordföranden eller vice ordföranden. Valdistriktets ordförande ansvarar för schemaläggning.

Röstmottagarna ansvarar för:

- att röstningen går rätt till
- att det är ordning i lokalen
- att det är ordning bland valsedlarna samt lägga ut de valsedlar som partier lämnar till vallokalen.

Valmyndigheten har tagit fram en handledning för röstmottagning i vallokal. Handledningen ska varje röstmottagare ha gått igenom och ha till hands under valdagen. Samtliga röstmottagare ska också ha deltagit i kommunens utbildning för röstmottagare i vallokal.

Valsedlar och valsedelsställ

Varje röstmottagningslokal får två valsedelsställ, varav ett är reserv utifall det blir många partier som lämnar valsedlar eller det andra går sönder. Ställen har tre rader med 12 fack i varje rad.

Valnämnden har beslutat att samtliga valsedlar vid valet till Europaparlamentet 2024 placeras lodrätt i bokstavsordning utifrån partinamnet på valsedeln med blanka valsedlar längst ner. Alla valsedlar ska placeras i de särskilda valsedelsställena, inga övriga lådor, fack eller liknande får förekomma med valsedlar i anslutning till val- och röstningslokal

Kommer partier in med valsedlar under röstningen ska dessa sorteras in i bokstavsordning. Det är röstmottagarna som ansvarar för att sortera ner valsedlarna i valsedelställen. Spara valsedlar för att kunna fylla på med, beroende på hur många valsedlar partierna kommer med till vallokalen. Det är bara anmälda partier som har rätt att få sina valsedlar utlagda av röstmottagarna. I valmaterialet skickas en lista med över anmälda partier.

Vid frågetecken om hur valsedlar ska stå i valsedelställen, kontakta valkansliet/valnämnden.

Propaganda

Enligt vallagen får det inte på ett röstmottagningsställe eller i ett utrymme intill detta inte förekomma propaganda eller annat som syftar till att påverka eller hindra väljarna i deras val. Valnämnden gör bedömningen att väljare ska vara skyddade mot propaganda även när de köar för att få rösta.

Det får aldrig förekomma propaganda eller annat som syftar till att påverka eller hindra väljarna i deras val på röstmottagningsställe eller i utrymme intill detta. Valnämnden gör tolkningen att med propaganda menas partimöten, tal/argumentation, utdelning av skriftlig partiinformation, valaffischer, tryckt material, flaggor och vimplar m.m. liksom kläder eller banderoller med partibeteckning.

Det är inte tillåtet att uppträda som röstmottagare i klädsel som är partipolitisk. Partifunktionärer ska ta av banderoller eller annan klädsel eller utrustning som är partipolitisk när de uppehåller sig på ett röstmottagningsställe eller i ett anslutande utrymme.

Väljare får bära vilken klädsel de vill vid röstningen och en väljare som bär partipolitisk klädsel eller symbol får aldrig vägras att rösta. Den grundlagsskyddade rätten till religionsfrihet kan aldrig inskränkas. Det innebär att det alltid är tillåtet att bära religiös klädsel på och intill ett röstmottagningsställe.

Mer information om vad som gäller hittas i riktlinjen för hantering av otillbörlig påverkan och propaganda vid val som skickas med i valmaterialet. Kontakta valkansliet vid frågor rörande propaganda

Möblering och skyltning

Det ska vara tydligt skyltat så att man enkelt hittar till vallokalen. Kommunen tillhandahåller inplastad affisch och en markstående flagga (en så kallad beach-flag).

Planera möbleringen så att den som röstar kan stå bakom en valskärm utan risk för insyn. Bakom varje valskärm ska det finnas en penna för markering av personröst. Även valsedelställen behöver placeras så att en röstande kan ta sina valsedlar utan insyn.

Försök få till ett bra flöde i lokalen, t.ex. att de som har röstat kan gå igenom en annan dörr än de som ska rösta för att minska trängsel.

Valkansliet har tagit fram en skiss på möblering för varje förtidsröstningslokal. Vill ni avvika från skissen behöver ni få detta godkänt av valkansliet. Kontakta därför valkansliet om ni har frågor kring möblering eller vill möblera annorlunda än skissen

Under röstningen

Sekretess

En röstberättigande kan få hjälp med att göra i ordning sin röst, t.ex. av en röstmottagare. Som röstmottagare har du då tystnadsplikt.

I händelse av avbrott i röstningen

Om röstningen behöver avbrytas ska röstmottagarna säkerställa att röstlängd, valurna och förtidsröster hanteras säkert. Dessa ska låsas in eller övervakas av röstmottagare. Valurnan ska låsas genom att locket läggs på alternativt tejpa över facken med sigill (säkerhetstejp).

Informera de röstberättigande i lokalen att röstningen avbryts. Kontakta även valkansliet om att röstningen har avbrutits.

I händelse av sjukdomsfall i vallokalen

Om någon blir allvarligt sjuk i vallokalen ska röstningen avbrytas. Ring 112 för att tillkalla ambulans om detta behövs.

Blir en röstmottagare sjuk under vallokalens öppettider så kontakta valkansliet omgående.

Oro i eller utanför vallokalen

Det kan dyka upp situationer som kan påverka säkerheten i vallokalen. Det kan t.ex. vara hotfulla personer som vill påverka röstningen i lokalen.

Skulle en hotfull situation uppkomma ska röstningen avbrytas och polis ska kontaktas via 112. Valkansliet kontaktas efter att polisen larmats.

Fotografering och filmning i vallokalen

Det är inte förbjudet att fotografera och filma i vallokalen under förutsättning att ingen gör det på ett sätt som äventyrar valhemligheten eller stör ordningen. För att undvika detta kan röstmottagarna uppmana de som vill fotografera att de har röstat att göra det utanför vallokalen, t.ex. vid den markstående flaggan.

Kontroll av valsedlar

Mellan varje röstande ska valsedelställen kontrolleras av en röstmottagare för att kontrollera att valsedlar inte har blivit borttagna eller att valsedelställen på annat sätt blivit förstörda. Upptäcks detta ska valsedlar sorteras om i rätt ordning igen, samt rapportera till valkansliet som skriver incidentrapport.

Insamling av röstkort

Vill en röstande lämna sitt röstkort ska dessa läggas i en separat säck för att kunna förstöras efter valet. Det är frivilligt för en person som röstar i vallokal att lämna in sitt röstkort. Röstkorten från förtidsrösterna ska läggas i samma säck när valkuverten från förtidsrösterna läggs i valurnan.

Säcken med röstkorten ska lämnas till valnämnden/valkansliet när överlämningen av röster sker i kommunhuset. Anledningen till att de ska läggas i separat säck är att röstkorten innehåller personuppgifter och behöver förstöras efter valet enligt rutiner.

Röstning i andra valdistrikt/lokaler i kommunen

I bilagda kontaktlista finns information om övriga valdistrikt som är öppna under valdagen. Kontaktcenter i kommunhuset är den förtidsröstningslokal som är öppen under valdagen.

Frågor till valkansliet/valnämnden

Svårlösta problem och frågor kan uppstå under valdagen. Kontakta då valkansliet/valnämnden som tjänstgör i kommunhuset under hela valdagen och så långt in på natten som det krävs.

Om vallokalen inte går att använda

Om det händer något med vallokalen så att röstningen inte kan genomföras i vallokalen (t.ex. brand eller vattenskada) ska valnämnden genast kontaktas som kan ta beslut om reservlokal ska tas i bruk. Om reservlokalen ska tas i bruk ger valnämnden instruktioner kring vad som behöver göras.

Incidenter vid röstning

Om det uppkommer incidenter vid röstningen ska detta rapporteras till valkansliet/valnämnden. Incidenter är avvikelser från föreskriven ordning i vallagen som kan medföra en skada för valets genomförande och/eller för förtroendet för genomförandet av allmänna val.

Det är valnämnden som sedan rapporterar incidenter till Valmyndigheten. Incidenter noteras i protokollet.

Efter att röstningen har avslutats

Rösträkning och rapportering

Detaljerad instruktion finns i handledningen.

När räkningen av rösterna är klar ska ordförande eller den som ordförande utsett rapportera resultat. Från och med EU-valet 2024 ska ni rapportera det preliminära valresultatet från vallokalen till Valmyndigheten via en digital tjänst. Följ instruktionerna i den separata manualen ”Rapportera in preliminärt valresultat”.

För att kunna rapportera in resultatet krävs e-legitimation av typen mobilt Bank-id eller Freja eID+.

Vallokalens ordförande ansvarar för att rapportering görs. Den som rapporterar kallas rapportör och måste vara anmäld till Valmyndigheten i förväg. Valkansliet ansvarar för att göra denna anmälan men ordförande ska meddela valkansliet vilka som ska vara rapportörer.

Uppstår det problem med den digitala tjänsten eller med e-legitimationen, uppkopplingen eller telefonens batteri, ska rapportören först prova igen. Därefter prova med en annan telefon eller annan rapportör. Fungerar det inte heller vid det andra försöket ska rapportörerna avvakta 5–10 minuter och sedan försöka igen.

Många fel beror på tillfälliga störningar. Fungerar det ändå inte, ska vallokalen ringa in resultatet via det telefonnummer som finns på resultatbilagan. Endast en rapportör i taget ska rapportera in resultatet för ett visst valdistrikt oavsett om det är via den digitala tjänsten eller via telefon.

Rapportören som ringer in får gärna informera om de haft problem med den digitala rapporteringen, men ingen särskild felanmälan ska i det läget göras. Fokus ska istället ligga på att rapportera det preliminära valresultatet.

Blir det problem också med att ringa in rapporten ska vallokalen kontakta valkansliet.

Transport av röster till kommunhuset

När man rapporterat resultat till Valmyndigheten ska valmaterialet transporteras till kommunhuset. Ordförande och vice ordförande transporterar valmaterialet till kommunhuset, Storgatan 8, Hyltebruk.

Överlämnande av röster i kommunhuset

Mottagning och granskning sker i kommunhuset. Varje distrikt levererar två valkassar:

- En GRÖN som innehåller omslag med valsedlarna från valet till Europaparlamentet
- En RÖD kasse där det ska finnas:
  - Omslag - felsända förtidsröster,
  - Omslag - underkända förtidsröster
  - Omslag - felaktiga budröster
  - Omslag - tomma ytterkuvert för godkända budröster
  - Röstlängd och protokoll
  - Blankett - Kvittens uppsamlingskasse

Varje valkasse ska vara försluten.

OBS: För att underlätta överlämningen ska omslagen i valkassarna vara placerade i den ordning som finns på respektive resultatbilaga.

Vid överlämnandet ska även säcken med insamlade röstkort lämnas in.

I vallokalen

Vallokalen ska återställas enligt de regler som finns för lokalen innan den lämnas över natten.

Röstmottagare på valdagen

Om tjänstgöringen på valdagen

På valdagen börjar du runt klockan 7.00, beroende på vilket schema du har enligt din ordförande.

Du tjänstgör tills alla röster är räknade efter att röstmottagningen avslutats. Det kan bli sent på kvällen. Observera att rösträkningen på kvällen ingår i uppdraget och du måste delta i den tills den är avslutad av ordförande.

Arvode och utbetalning

Arvode för arbete under valdagen är enligt följande:

- Ordförande 4690 kr
- Vice ordförande 4280 kr
- Röstmottagare 3470 kr
- Reserv 1020 kr

Ersättning utgår för resor mellan hemmet och vallokalen. Du ska därför även ange i tjänstgöringsblanketten antalet kilometer du kört för att ta dig till vallokalen samt tillbaka hem. Det utgår ingen ersättning för resor med egen bil under dagen.

Lönen betalas ut tidigast den 27 juli 2024.

Dina viktiga roller i vallokalen

Det finns flera roller som är lika nödvändiga och viktiga i vallokalen under dagen. Ni röstmottagare bör rotera mellan dem under dagen.

- **Kuvertutdelare och kövakt**

Det ska aldrig vara för många väljare i vallokalen, så en kö ska hållas utanför lokalen. En tumregel är högst 2–3 väljare i kö vid röstmottagningsbordet och inte fler väljare i kö än det finns valskärmar.

Har väljaren röstkortet redo kan du kontrollera rösträtten så att du ger väljaren rätt antal kuvert.

- **Valskärmsansvarig**

Röstmottagarna inne i lokalen visar in väljaren ensam bakom valskärmen. Om väljaren önskar kan du som röstmottagare hjälpa väljaren bakom skärmen.

Mellan varje röstande ska valsedelställen kontrolleras av en röstmottagare för att kontrollera att valsedlar inte har blivit borttagna eller att valsedelställen på annat sätt blivit förstörda. Röstmottagare ska regelbundet städa och rensa kvarlämnade valsedlar och valkuvert bakom valskärmarna.

- **Ansvarig vid urnan**

Urnansvarig tar emot valkuvert, röstkort och ID för kontroll.

- **Röstlängdsförare**

En röstlängdsförare sitter på vardera sidan av urnansvarig markerar i röstlängden i dialog med urnansvarig. Röstlängdsföraren är noggrann, uppmärksam och använder linjal samt blå bläckpenna.

Särskilt viktigt att tänka på och förbereda dig för

Valhemligheten är viktig och väljaren ska vara ensam vid valsedlarna och i valbåset där valkuverten förseglas. Du ska uppmärksamma att regeln är ensam bakom skärmen och du kan alltid erbjuda dig att hjälpa till, med tystnadsplikt. Men väljaren har rätt att utse en anhörig eller vän att ta med sig bakom skärmen.

Det finns endast ett valsedelställe till valet i Europaparlamentet och du ansvarar för att det är ordning och reda i valsedelställen under öppettiderna.

Om köbildning skulle uppstå ta hand om era köande väljare. Möt gärna upp dem vid köslutet och informera löpande om hur lång väntetiden kan vara.